

Muistoja matkan varrelta -Joulu

Alli-Katriina os. Kaukiainen muistelmista.

Joulun valmistelut olivat aina kiireiset. Koko talo siivottiin. Katot ja seinät nuohottiin katarjan havuista tehdyllä varsi-luudalla. Sitä enne huoneesta oli viety vuodevaatteet ulos, puisteltu ne ja levitetty tuuletumaan. Samoin nauloissa olleet päällysvaatteet. Taulut ja peilit oli otettu seiniltä, pantu ne pöydälle tai penkille ja peitetty sanomalehdillä, etteivät ne pölyttyneet. Ikkunaverhot oli jo aikaisemmin otettu pois ja pesty. Nuohouksen ajaksi avattiin ovet. Kyllä silloin oli huoneissa kylmä.

Komerot siivottiin. Lattiat, ovet, ikkunat ja huonekalut pestiin. Maalaamattomat lattiat kuurattiin juuriharjalla tai kuusenhavuista tehdyllä luudalla. Kuparikattilat kiillotettiin ja posliiniastiat keitettiin isossa kattilassa tuhkasta tehdyssä lipeävedessä. Sitten ne olivatkin puhtaat, valkoiset. Patjoihin vaihdettiin uudet, suorat oljet.

Leivottiin leipää, pullaa, pikkuleipiä, joulutorttuja, mustikkapiirakoita, porkkanapiirakoita, piimäpiirakoita ja riisipiirakkaa. Kun ruisleipää leivottiin, tehtiin myös rusupii-rakkaa ja uunin jälkilämpöön pantiin pottilohko paistumaan. Samoin lihaa paistettiin uunin jälkilämmössä. Uunissa paistettiin myös puuroja. Tattaripuuro oli minusta parasta. Kaljaa valmistettiin. Joulukinkku paistettiin ruistaikinakuoressa.

Eläimiä varten piti niityladosta tuoda heiniä. Puita kannettiin sisälle tarpeellinen määrä, ettei joulupyhien aikana niitä olisi tarvinnut ulkoa hakea. Saunakin pestiin. Aattona vaihdettiin vuoteisiin puhtaat lakanat ja tyynyliinat. Pyyhe-liinat vaihdettiin. Rappusten eteen tuotiin uudet havut. Lattialle levitettiin kesällä rannassa pestyt, puhtaat matot.

Miehet toivat kuusen tupaan ja me lapsetkin saimme ripustaa alaokseille koristeita. Kuusenkoristeina oli Suomen lippuja, omenia, piparkakkuja, olkitähtiä, joulukuusenkara-

melleja, tähti latvassa ja oksilla steariinikynttilät. Tuvan pöydän yläpuolelle ripustettiin olkihimmeli ja pöydälle pantiin puhdas liina.

nut silloin neulomaan sukka-puikoilla. Tein muistaakseni sukkanauhan.

Joulusaunasta tultua alettiin odotella joulupukkia.

ja mennyt samasta ovesta pois. Toisena jouluna pukki toi mukanaan muorin ja yhden ton-tunkin. Poronranksunsa hän sanoi jättäneensä kartanolle. Ja taas minulla oli ihmettelemistä. Pukin poskessa oli pitkä haava, joka oli ommeltu kiinni aika paksulla langalla pitkin pistoin. ”On varmasti koskenut kovasti, kun sitä on ommeltu”, oli mietteeni.

Jouluaamuna lähdettiin hevosella kirkkoon. Oli pimeää ja kylmääkin, kun rekeen istuttiin vällyjen sisään. Hevonen lähti juoksemaan. Aisakello kilisi. Talojen pihoista tuli tielle lisää hevosia. Ikkunoille oli sytytetty kynttilöitä. Kirkon-mäeltä pilkottivat valot kirkon ikkunoista. Hevoset kiinnitettiin puomiin, ja ajurit panivat heiniä hevosten eteen ja loimen hevosen selkään. Mentiin sisälle kirkkoon. Silmät tahtoivat häikäistyä kirkon kirkkaista valoista. Istuttiin penkkiin. Alttarin vieressä oli suuri joulukuusi. Urut pauhasivat, laulettiin virsiä, pappi puhui, ja minua alkoi nukuttaa. Taisin nukahtaa -en muista. Tulimme kirkosta pois jäätietä pitkin. Isännät ajoivat kilpaa. Lumipaakut vain lentelivät, oli pakko mennä vällyjen alle piiloon.

Joulupäivänä leikittiin lahjaksi saaduilla leikkikaluilla. Silloin ei käyty kylässä. Tapainpäivänä jo sai kyläänkin mennä, käydä katsomassa mitä joululahjoja leikkikaverit olivat saaneet.

Kuva Koiviston Viestin arkistosta.

Hilma-täti tuli tavallisesti Lahdesta jouluksi kotiin. Hänen kanssaan me lapset olimme mummon ja äijän kammarissa erään joulun aluspäivänä. Tupaan ei saanut mennä, kun äiti ja Hilda-täti pesivät tuvan lattiaa. Hilma-täti opetti mi-

Joskus pukki tuli silloin, kun miehet olivat saunassa. Eräänä jouluaamuna löysin isän ja äidin kamarista joulupukin partaa. Ihmettelin, miten parta oli sinne joutunut. Suurenkamarin porstuvan ovi oli lukossa, ja pukki oli tullut keittiön ovesta

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Isoäiti kerro minulle

Voi olla, että paljastan omat joululahjayllätykset, mutta silläkin uhalla haluan kertoa löydöstäni. Marketin ale -korista löytyi täydellinen joululahjakirja. Kannessa lukee: Isoäiti, kerro minulle. Tarinasi on erityinen. Käyttöohjeetkin oli selvästi painettu: Anna kirja isoäidillesi täytettäväksi ja saa se takaisin täynnä muistoja. Säilytä isoäitisi elämäntarina lapsuudesta nykypäivään.

Kirja on työkirja, jonka kysymyksiin vastaamalla saa kerrottua koko tarinansa. Ihan yhdessä illassa kirja ei täyty, mutta tuosta valmiista mallista saa hyvän puuhan, vaikka koko kevääksi. Samanlainen kirja löytyi myös isoisän muistojen kirjaksi. Näitähän voisi talven puhdetöinä yhdessäkin täyttää. Varmasti käy aivojumpasta siinä missä ristisanojen ratkominenkin. Ja miten merkityksestä olisikin naiden tarinoiden välittyminen jälkipolville. Kuinka monta kertaa on tämän Viestinkin sivuilla muistutettu, että kyselkää vanhempienne ja isovanhempienne tarinat. Että tulee aika, kun vastauksia ei enää olekaan saatavilla.

Onneksi Koiviston Viestin sivuille ja jopa kirjoiksi asti on näitä muistoja kirjattu talteen. Tosin en muista, että näissä varsinaisissa perinnemuisteloissa olisi kysytty esimerkiksi sitä, mikä supersankari kyseinen henkilö olisi halunnut olla. Filosofisiakin kysymyksiä kirjoissa oli, kuten: Mikä on mielestäsi avain onneen? Kirjan tehtäviin vastaillessa joutuu siis todella paneutumaan oman elämänsä tarinaan.

Kaikenlaisia kirjahankkeita koivistolaisilla on vuosien saatossa ollut, mutta pitäisikö vielä yksi tehdä. Vastaavan työkirjan otsikkona voisi olla vaikka: Elämäni muistoja ja apuotsikkona: koivistolaisten silmälasien läpi katsottuna. Siinä sitä talletettaisiin ymmärrettävällä tavalla perheen kuviot ja mikroserkut, mutta ei sukuselvitusten tarkkuudella, vaan tunnemuistojen kautta. Se kirjataan, mitä muistetaan. Eikä olisi niin tarkkaa, onko isoisä tai äiti, kunhan on joku.

Hartaast'

Rauhan ja rakkauden aika

Kaisa Koivula

Piparkakkusydamet. Rauhoittuminen. Hyvä tahto toisia kohtaan. Tulitauko itärintamalla joulupäivänä. Lahjojen antaminen. Joulukortti, jossa on valkoinen kyyhkynen ja rauhan merkki; toivotuksena "Peace!" Pysähdyin tässä miettimään, mistä tämä kaikki johtuu.

Jumalaanhan tämäkin liittyy, Jeesuksen syntymään. Moni muistaa ulkoa: »Ja Maria synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa. Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. Niin heidän edessään seiso Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti. Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa." Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:

"Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!" »

Ehkä muistamme ulkoa liiankin hyvin, niin ettei enää tule ajateltua, mitä tuossa tilanteessa sanottiin.

Oli Herran kirkkaus. Jumala paljasti (luultavasti vain osan) omaa kirkkauttaan, joka on hyvin paljon suurempi voima, kuin mikään mitä maan päällä on. Oli valtava määrä enkeleitä, taivasjoukkoja. Ihmiset tuohon aikaan olivat hyvin tietoisia siitä, että enkelit ovat pelottava voima. He muistivat, että enkelit olivat tuhonneet kokonaan Sodomian ja Gomorran kaupungit. Enkelit olivat ratkaisseet monta taistelua sangen perusteellisella tavalla. Ei ihme, että paimenet pelästyivät toisissaan.

Nyt tämä koko taivaan täyttävä sotajoukko ei huutanut sotahuutoa vaan ylisti. He julistivat rauhaa ihmisille. Koska Jumala oli tullut itse ihmiseksi maailmaan ratkaisemaan ongelmat ihmisten ja Jumalan välisissä suhteissa, hän pidättäytyi taistelemasta maan ihmisiä vastaan. Hän julisti yksipuolisesti rauhan ihmisille. Hän ei sodi meitä vastaan, vaikka me hyökkäisimme häntä vastaan.

commons.wikipedia

Syy tähän oli se, että hänellä on hyvä tahto, hän katsoo meitä hyvällä silmällä, hän haluaa hyvää meitä kohtaan. Hän rakastaa meitä.

Tästä syntyy se, että hänen syntymäpäivänään mekin haluamme viestiä rauhaa ja osoittaa rakkautta toisillemme.

Valtava taivaallinen sotajoukko ylisti Jumalaa: *"Kunnia korkeuksien Jumalalle ja rauha maan päällä ihmisille, joita hän rakastaa."*

+

Rakkaamme
**Eeva
LAAKSONEN**
o.s. Samuli
s. 23.12.1929 Koivisto, Saarenpää
k. 2.11.2022 Turku

*Kertokaa Karjalaan liitävät linnut
kumpuni kukilta kuiskaus tää;
vaikka polkuni kauaksi kotoa
kulki
Karjalan sineen sieluni jää.*

Muistaen
Omaisat

Siunattu hiljaisuudessa

+

Rakkaamme
**Timo Juhani
MUSSALO**
s.1.4.1946 Kotka
k.7.11.2022 Kotka

Kaivaten
Omaisat
Sukulaiset
Ystävät

*Niin äkkiä lähdit luotamme
pois, on niin kuin unta se
vieläkin ois
Ei läheinen arvaa, ei silmä
näe, miten lähellä onkaan
määränpää.
Joka päivä voi olla viimeinen,
joka hyvästijättö ikuinen.*

Siunaus toimitettu läheisten
läsnäollessa

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan. Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista. Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa. Liikeilmoitukset 50 snt/pmm
Kuolinilmoitukset 34 snt/pmm

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Lehti jaetaan aina kuluvaan kuun loppupuolella.

Lehteen tarkoitettua ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@ramitoivonen.fi

Muussa tapauksessa aineistot toimitetaan osoitteeseen:

Koiviston Viesti,

Riihelänkatu 28, 15810 Lahti

Aineisto palautetaan vain jos mukana

on postimerkillä varustettu

palautuskuori osoitteeseen.

Koiviston Viesti toimitus, 0400 780 398

Jäsenasiat, tilaukset, osoite-
ym. muutokset:

Aina kirjallisena, mieluiten

sähköpostitse Koivisto-Seura ry:n

varapuheenjohtajalle

katarina.hovi@gmail.com

Tilauksia ei tarvitse uusaa.

Seuran jäsenmaksu 39 e, sisältää

vuoden jäsenlehdet.

Jäsenlehden postituksesta Pohjois-

maihin veloitetaan +3 e/vuosi ja

muualle Eurooppaan +8 e/vuosi.

Pankkiyhteys:

Nordea FI46 1091 3000 3058 80

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 044 231 2422

Koiviston.viesti@gmail.com

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Tolvonon, 0400 780 398

Turun ja ympäristön koivistolaisten risteily

Osaisitko arvata, paljonko ikäeroa oli Turun ja ympäristön koivistolaisten risteilyn nuorimmalla ja vanhimmalla osallistujalla?

Jaalamiehet säestäjänään Sirkku.

Joonas Miiluniemi

Tätä arvuuttelimme myös yhteisessä ohjelmassa. Tietovisailun lisäksi kuullimme muun muassa laulua, runonlausuntaa ja tarinoita Koivistolta, ja aiemmin mainittu risteilyn nuorin osallistuja järjesti koko seurueelle taukojumpan.

Turun ja ympäristön koivistolaisten risteily järjestettiin 10.-11.10. Meitä kuljettanut Viking Grace nosti ankurinsa maanantai-iltana Turun satamasta. Osallistujia oli lopulta 38, vaikkakin osa oli nukkunut ohi varsinaisen ilmoittautumisen, mutta onneksi heidät saatiin silti mukaan. Risteilyyn kuului yhteisen ohjelman ja vapaan seurustelun lisäksi not-

Mervin ja Eskon tanssiesitys.

kuva buffet-pöytä täynnä merellisiä herkkuja. Monet uskaltuivat myös kokeilemaan tanssilavalla tai karaoken estradilla.

Nuorin (äitinsä sylissä) ja vanhin Unto.

Ainiin, se ikäero. Oikea vastaus on 90 vuotta, ja lisäksi molempien nimi on Unto.

– Puheenjohtajalt' itseltä –

Saarelaiskodin joulu Kiurlahdessa

Jo hyvissä ajoin ennen joulua isä kävi kirkolla tai Inger-tilässä Lenkkerin puodissa ostamassa jouluna tarvittavat ruokatarpeet kuten vehnä jauhot, ryynit, sokerit ja kahvit.

Isä toi puodista myös jouluna tavallista enemmän tarvittavaa kirassia eli paloöljyä. Isän pussissa oli aina myös kynttilöitä ja meille lapsille kovasti mieluisia joulukaramelleja. Ajoissa ennen joulua äiti teki myös jouluruokiin kuuluvat makkarat.

Aattoamuna noustiin ylös aikaisin ja kovasti kiirettä oli koko talon vällä. Aamuhämärissä isä tai joku pojista lähti katsomaan verkkoja, sillä joulukalat piti ehdottomasti saada. Kotilahti oli tavallisesti jo jouluna jäässä ja joskus päästiin nuotankin vetoon aattona. Joulukuusi haettiin keltalla vetäen Pitkänpellon laidasta, jossa kasvoi aina hyviä joulukuusia.

Sauna oli pantu lämpiämään jo puolilta päivin ja oli valmiina illan hämärtyessä. Isä ja pojat kävivät ensin saunassa ja viimeksi äiti lypsettyään ensin lehmät.

Kun kaikki olivat käyneet saunassa, joulukuusi tuvassa ja ruoka pöydässä, niin istuutui koko perhe pöydän ääreen. Ruokana oli aattoserpa, tuoreesta kalasta, lihasta ja perunoista keitetty soppa sekä lisäksi ruisleipää, voita, maitoa ja kaljaa. Ennen syömistä isän kehotuksesta joku meistä lapsista luki ruokaluvun. Ateria päättyi kiitoslukuun ja isän veisaamaan virteeseen.

Äidin korjatessa ruokapöytää, lapset koristivat joulukuusen kynttilöin ja karamellein sekä paperista leikellyillä ketjuilla. Sitten sytytettiin kuusen kynttilät ja veisattiin isän johdolla jouluvirsiä.

Kun tuli makuulle menon aika, niin kuusen kynttilät sammutettiin, mutta lamppujen valot vain pienennettiin ja jätettiin palamaan koko yöksi.

Jouluaamuna isä herätti koko perheen kello neljältä. Ei sieltä saaresta aina joulukirkkoon päästy, mutta useimmiten kuitenkin. Veneellä mentiin usein ja toisinaan päästiin jäitsekkin.

Joulukirkosta palattua kokoonnuttiin ruokapöydän ääreen. Joulupäivän aterian kuului uunissa paistettua lammasta, samalla pannulla käristettyä sianlihaa ja perunoita sekä ryynimakkarat. Veskuna- tai rusinasoppa oli jälkiruokana.

Loppupäivä vietettiin kotona, kylään ei saanut mennä. Lapsia peloteltiin länkien kaulaan panemisella, jotta eivät menneet naapuriin.

Muistelu Koiviston Viestissä 1952

Tunnelmallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta 2023
Eija Tuominen

Suomen
Koivisto-Seura ry
Perustettu 1948

Toimii Koivistolaisten yhdyssiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.
www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Eija Tuominen
Rauhankatu 14 a B 16, 20100 Turku
0400 244 290, tuominee@gmail.com
Varapuheenjohtaja, jäsenasiat:
Katarina Hovi
Kavallinpelto 6, 02710 Espoo
050 482 1240, katarina.hovi@gmail.com
Sihteeri, Jorma Kallonen
Koivukuja 23, 21530 Paimio
p. 0400 834 723, jorma.kallonen@nic.fi
Taloudenhoito,
Karjalan Tilikeskus/Patrikainen

Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
p. 05 544 8850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
p. 040 564 9341
Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
Hiekkalaiturinraitti 12A 4, 00980 Helsinki
p. 050 539 8693, mhongist@gmail.com
Johtokunta:
Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
varajäsen Hanna Silfver, Kaarina

Ritva Ratia-Ahtiainen Lahti. 044 377 7201
varajäsen Raila Hiltunen, Mäntsälä
Jorma Jack, Kotka. 050 061 9482
varajäsen Maarit Raninen, Lammi
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
varajäsen Merja Lapila, Helsinki
Jukka Ratia, Mäntsälä. 050 097 8206
varajäsen Jorma Simola, Lahti
Tiina Torkkeli-Pitkäranta, Kemiö.
045 126 6286, varajäsen Leea Helkiö, Salo
Riikka Salokannel, Lahti. 044 231 2422
varajäsen Tuula Ruskeepää, Pornainen

Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
varajäsen Tuula Agge, Parainen
Koiviston myyntituotteet Seija Jaakkola
041 3184614, seijam.jaakkola@saunalahti.fi
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Veli Sainio,
050 505 6676, veli.sainio@kolumbus.fi
Hallituksen varapj. Sari Piela,
050 431 2564, sari.piela@gmail.com.
Asiamies Anne Markkanen,
0400 687 717, Koivistosaaio@gmail.com

Graafikko Ulla Stenback suunnitteli Raumalle juhluvuoden exlibriksen

580-vuotias Rauman kaupunki sai oman exlibriksen. Aloitteen sen tekemiseksi tuli kaupungissa karjalaisuutta vaalivalta taiteilijaseura Metkalta. Kirjanomistajan merkin suunnitteli seuran puheenjohtaja Ulla Stenback.

Virpi Adamsson

Koivistolaista evakkosukua oleva taidegraafikko **Ulla Stenback** teki ensimmäisen exlibriksensä 12-vuotiaana koulun kuvataiteen tunnilla. Hän painoi pyyhekuumiin kaiverretun merkin L.M. Montgomeryn Runotyttö etsii tähtään -kirjaansa, josta sitä voi vieläkin ihailla.

Meni kuitenkin vuosikymmeniä ennen kuin Ulla löysi jälleen exlibriksien pienoistaiteen maailman.

”**Maija Ailasmaa**, joka kirjoitti kirjoja, oli ensimmäinen joka pyysi tekemään merkin itselleen vuonna 1998. En ollut niitä tehnyt muuta kuin sen kouluikäisen, ja ensin piti vähän perehtyä, mitä se oikein tarkoittaa.”

Exlibriksien maailma vei mennessään, ja Ulla on suunnitellut niitä 48. Taidegraafikastaan tunnettu taiteilija sanoo kirjanomistajien merkkien suunnittelun olevan hyvin erilaista kuin oman taiteen tekeminen.

”Se vaatii perehtymistä ja paneutumista juuri siihen ihmiseen, kenelle merkki teetetään. Mielestäni se on siksi vaativampaa, koska käytettävä aihepiiri on rajoitettu. Aikaa menee myös enemmän kuin muun taiteen tekemisessä.”

Suurin osa Ullan suunnitelmista exlibriksistä on tilaustöitä. Jotta hänelle jää aikaa sisäistää käsillä oleva työ, pitää työskentelyyn olla käytettävissä vähintään kuukausi.

Aihe kuvaa usein symbolisesti asioita, jotka merkin omistajalle ovat elämässä tärkeitä, kuten am-

mattia, harrastuksia tai kotiseutua. Jos merkeistä löytyy symboliikkaa, tilaaja saa listan siitä mitä taiteilija on niillä tarkoittanut.

Merkkejä on tilattu myös vauvoille kastelahjoiksi. Se ei ole helppo tehtävä, kun saajalla ei ole vielä omaa historiaa. Ulkomailla asuvien perheiden jälkikasvun exlibrikseen onkin taltioitunut elementtejä maasta, jossa lapsen syntyessä on asuttu.

”Yleensä tilaajalla ei ole ennakkoajatuksia sisällöstä. Kerran tilauksen tehnyt isoäiti kertoi, että koko perhe harrastaa satukirjoja. Ajattelin satupuun sopiva hyvin ja tein merkkiin oikein satumaisen puun.”

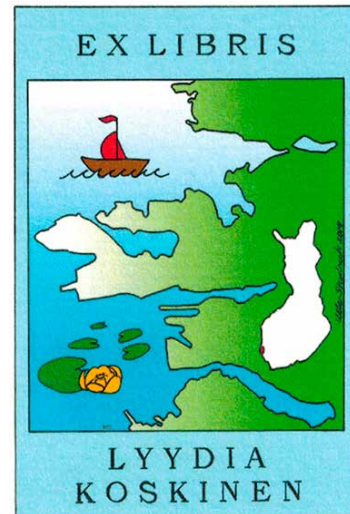
Ulla Stenback on Exlibris Aboensuksen jäsen. Hän kertoo, että 30-vuotiaassa yhdistyksessä näkyy exlibriksen arvostuksen laskeneen viimeisten kymmenen vuoden aikana. Nykyään ei ole helppo saada jäseniä toimihenkilöiksi. Harva myöskään enää kulkee vanhojen kirjojen kaupoissa exlibriksiä kokoelmiinsa etsimässä. Romahduksen syynä on kenties äänikirjojen yleistyminen.

”En oikein muuta ymmärrä syyksi. Intohimoisia exlibriksen harrastajia on aina vain vähemmän, eikä tämä juuri kiinnosta nuoria. Suunnittelijoissa on sama trendi. Rauman taidegraafikoissa en tiedä, että kukaan nuoremmista enää tekisi näitä.”

Kansainvälisesti on toisin. Virossa ja muissa entisissä itäblokin maissa on Ulla Stenbackin mukaan paljon harrastajia, ja niissä järjestetään tapaamisia alan harrastajille.

Kaikki Ulla Stenbackin tekemät exlibrikset olivat esillä Rauman pääkirjastossa yhdessä hänen Rauman kaupungille suunnitteleman 580-juhlavuoden exlibriksen kanssa.

Exlibriksen juuret ovat 3400 vuoden takaisessa faaroiden Egyptissä, ja Ulla haluaa viedä kirjallisuuden ja pienoistaiteen

yhdistävää exlibriksen soitua eteenpäin. Uusimmassa työssään, Rauman kaupungin exlibriksessä välittyy kotikaupungin siluetti

tunnettuine rakennuksineen.

”Kaupunki voi käyttää merkkiä antaessaan kirjoja lahjaksi.”

**Suomen Koivisto-Seura ry toivottaa
kaikille lukijoille hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta!**

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Pietari Antinpoika Hentulan poikain pojat vuoden 1918 tapahtumissa

Tiina Torkkeli-Pitkäranta

Antti Pietarinpoika, Hentulan tyttärentyttären tytär

Koiviston Viestin marraskuun numerossa oli Hannu Veijalaisen kokoama mielenkiintoinen luettelo koivistolaisten sotasurmista 1918. Teloitettujen joukossa ovat äidinäitini serkut Ant(t)on ja Otto Aleksanterinpojat Hentula. Otsikon ”Muut kuolintavat vuoden 1918 sodassa” alle voinee lukea myös äidinäitini veljen Anton Antinpoika Hentulan, joka asui samassa osoitteessa serkkujensa kanssa (joista nuorempi siis oli hänen kaimansa).

Humaljoella 9.5.1918 teloitettujen Anton ja Otto Hentulan isä oli Aleksanteri Pietarinpoika Hentula. Hän jakoi veljensä Antti Pietarinpoika Hentulan kanssa isänsä Pietari Antinpojan 1872 lunastaman ¼ Hentulan perintötilasta Humaljoella.

Vahvistamattoman sukutarinan mukaan Aleksanteri ja Antti hankkivat lotjan, joka epäonnisesti upposi ja ajoi suvun vararikkoon. Molemmat tilanosat joutuivat suvun ulkopuolelle eli Aleksanterista ja Antista tuli läksiäisiä. Teloituksen aikaan läksiäisen poika Otto oli 20- ja läksiäisen poika Anton vain 17-vuotias. Myös poikien lanko Nikanor Hietanen (43-vuotias) teloitettiin.

Antti Hentulalla oli poika Anton, joka hävisi huhtikuussa 1918, ruumiista ei ole tietoa. Anton Antinpoika oli tuolloin 25-vuotias. Isä Antti kuoli vuoden päästä tapahtumista. Antonin äiti ja emintimä olivat kuolleet jo paljon aiemmin. Perheeseen jäivät vain mummoni Olga ja hänen 13-vuotias puoliveljensä Viljam. Tiedossa ei ole, oliko Anton Antinpoika valkoinen vai punainen.

Mummoni on ollut tapahtu-

Valkokaartilaisia Humaljoen Roimäeltä: ylhäällä vas. Aleksanteri Taavetinpoika Roti, Anton Matinpoika Roti, Adolf Ratia, Jahvetti ? Alhaalla vas. Aleksanteri Piela, Julius Roti

Olga Antintytär Hentula (myöhemmin Piela)

Mummoni on ollut tapahtumia aikana 20-vuotias ja naimaton.

ma-aikana 20-vuotias ja naimaton, joten hän on mahdollisesti tiennyt veljensä poliittisen suuntautumisen tai suuntautumattomuuden. Mummoni meni naimisiin 1919 tai 1920 talollisen Aleksanteri Pielan kanssa. Pielan perhe Humaljoella kuului valkoiisiin ja Aleksanteri Piela valkokaartiin. Anton Antinpoika Hentula on voinut olla valkoinen (talonpoikainen tausta eikä enää nuori poika) tai punainen (läksiäisen poika, jonka serkut punakaartissa) tai puolueeton.

Äitini ja hänen sisaruksensa ovat olleet tietoisia kadonneesta enosta, mutta muuta tietoa hänestä ei ole jäänyt. Antti Hentulan sukunimi hävisi alenevassa sukupolvessa; mummoni toinen veli kuoli naimattomana. Aleksanteri Hentulan sukunimi on sukukirjojen mukaan jatkunut.

Valtioneuvoston kanslia on vuoden 2000 aikana selvittänyt Suomen sotasurmia vuosina 1914 – 1922. Tässä yhteydessä pyysin mahdollisia tietoja Anton Antinpoika Hentulasta, mutta asiassa ei

selvinnyt uutta, sillä Anton Antinpoika ei ole päätynyt projektin nimitietojärjestelmään, siellä oli tietoja vain Anton Aleksanterinpojasta.

Mikäli lukijoilla on jotain tietoa Anton Antinpoika Hentulasta, joka katosi keväällä 1918 sisällissodan tapahtumien yhteydessä, pyydän ottamaan yhteyttä minuun. Joskus on niin, että ulkopuoliset tietävät perheen tai suvun vaietut asiat paremmin kuin perhe/suku itse.

Koiviston Viesti -pitäjälehdet voi tilata joululahjaksi lapsenlapsille ja muillekin Koivistosta kiinnostuneille.

Vuosikerran hinta on 39€ ja se laskutetaan keväällä 2023. Lahjatilauksen voi tehdä sähköpostitse katarina.hovi@gmail.com tai puhelimitse 050 482 1240.

Koiviston Viesti on jäsenlehti, joten tilaus tulee jäsenyyden kautta. Ilmoittakaa lehden saajan nimi ja osoitetiedot, sekä maksajan nimi ja osoitetiedot.

Oheisen lahjakortin voi leikata irti muistuttamaan lahjasta.

KOIVISTON viesti

Sinulle _____

koivistolainen ystäväsi _____

on tilannut lahjaksi Suomen Koivisto-Seura ry:n jäsenyyden kautta Koiviston Viesti -pitäjälehdet vuosikerran 2023.

Sukulaisia metsästävässä ulkomaille

Lähes jokaisesta koivistolaisesta suvusta on joku muuttanut aikojen kuluessa ulkomaille ja kaikki tiedot heistä ovat mahdollisesti loppuneet.

Hannu Seppinen

Vaikka siirtolaisuus Koivistolta ei ollutkaan Pohjanmaahan verrattuna kovin suurta, sitä kuitenkin oli yllättävänkin paljon, erityisesti 2. maailmansodan jälkeen moni koivistolaistaustainen muutti ulkomaille. Johtuneeko se juuret- tomuudesta, josta evakot kärsivät.

Koivistolaisia geenejä on eniten Ruotsissa, tiedostossani on lähes tuhat henkilöä, jotka ovat syntyneet Koivistolla tai he ovat koivistolaisten jälkeläisiä. Toiseksi eniten koivistolaisjuurisia on USA:ssa, n. 550 henkilöä. Kolmantena on Kanada, siellä on n. 250 koivistolaisjuurista.

Venäjälle, Inkeriin ja Neuvostoliittoon muutti aikanaan paljon ihmisiä, myös Koivistolta. Tiedostossani on 340 henkilöä, jotka ovat joko muuttaneet sinne tai ovat heidän jälkeläisiä.

Jopa Australiassa saakka on yli 100 koivistolaistaustaista henkilöä. Koivistolaisia on muuttanut moneen kymmeneen eri maahan ja heidän jälkeläisiään on varovaisen arvion mukaan tuhansia. Koivistolaisia on asunut kaikissa maanosissa, kaukaisimmat Australiassa ja Etelä-Amerikassa. Monia koivistolaisia on haudattu ulkomaille, siirtolaisia ja myös merimiehiä, jotka kuolivat laivoilla, hukkumalla tai tapaturmissa laivoilla ja satamissa.

Venäjällä Pietarissa kuoli ja haudattiin myös sinne paljon koivistolaisia eri tauteihin ja tapaturmiin, joko työmatkoilla mutta myös siirtolaisina. 1848 vuonna kuoli 19 koivistolaista Pietarissa, 9 kuoli koleraan, muiden kuolinsyy puuttuu, Stalinin puhdistuksissa kuoli myös vähintään 13 koivistolaista.

Sukulaisten etsimisen haasteita

Sukulaisten etsimiseen ulkomailta on monia tietolähteitä, joista heitä voi yrittää etsiä. Siirtolaisinstituutin osittain maksullisilta sivuilta kannattaa aloittaa etsintä. Laivojen matkustajaluettelot, väestörekisterit, puhelinluettelot, hautakivitietokannat ym. tietorekisterit avaavat huikeita mahdollisuuksia löytää ulkomaille muuttaneita sukulaisia.

Olen hakenut tietoja Seppinen-nimisistä henkilöistä USA:sta. Muut koivistolaisjuuriset ulkomaille asuvat/asuneet hen-

Veikko Sormunen juuri Argentiinaan saapuneena 8-vuotiaana, tyylikäs puku on vanhempien tekemä, he kun olivat vaatureita Suomessa ollessaan.

Veikon nykyinen asuintalo Missionesissa.

kilöt, jotka ovat tiedostossani olleen suoraan ulkomaille asuvilta henkilöiltä, heidän sukulaisiltaan tai eri sukukirjoista.

USA:sta väestöluetteloista löytyi kymmenkunta SEPPINEN-nimisistä henkilöä, s. 1882-1920. Vanhimmat heistä on merkitty syntyneiksi Suomessa ja nuorin oli syntynyt 1920. En löytänyt mitään yhteyttä Suomessa asuviin kolmeen eri Seppisen suvun jäseniin. Otaksuttavasti heidän on täytynyt olla Seppäsiä. Ä-kirjain ei ole käytössä USA:ssa ja mahdollisesti sukunimen kirjoitusasu muuttui Seppiseksi.

Seppisen sukua etsimässä

Aikanaan v. 1947 muutti Matilda Kaaprielintytär Seppinen perheeseen Argentiinaan. Hän oli syntynyt Kotterlahdessa v. 1906. Matilda meni naimisiin Tauno Sormusen kanssa. Perhe asui Helsingissä, josta he muuttivat Argentiinaan asuen Buenos Airesin maakunnassa. Löysin aikanaan kirjan Heinonen - Nieminen: suomalaissiirtolaiset Argentiinassa 1906-2006. Kirjassa on kerrottu myös Sormusen perheen elämästä.

Innostuin selvittämään perheen vaiheita. v. 2011 otin yhteyttä Suomen Argentiinan suur- lähetykseen, sieltä ei kuitenkaan annettu perheen osoite- eikä mitään tietoja, mutta pyynnöstäni he antoivat julkisen puhelinluettelon mukaiset osoitetiedot minulle. Lähetin kaikille kolmelle veljeks-

le kyselylomakkeen ja tietoja Seppisen suvusta. Valitettavasti posti toi takaisin kaikki kolme kirjettä, merkinnällä "ei löydy osoitetta". Veljeksillä on yhteensä kahdeksan lasta, jotka oli mainittu nimeltä tässä kirjassa. Yritin googlata näitä nimiä, samoin yritin katsoa Facebookista nimihauilla, ilman yhtään löytöä. Jätin asian hautumaan, koska jatkotutkimus näytti toivottomalta.

Yllättäen Koivisto-säätiön asiamies otti minuun yhteyttä. Eräs Latviassa asuva suomalaisnainen oli ollut lomamatkalla Argentiinassa ja tavannut suomea puhuvan Sormusen, joka oli kertonut, että hänen äitinsä oli Seppinen nimeltään. Kyseessä on samaisen Matildan poika. Tämä latvialaisnainen oli huomannut netissä, että Koivisto-säätiölle on lahjoittanut sukutietoja Hannu Seppinen. Häneltä sain Veikko Sormusen yhteystiedot. Näin monen mutkan kautta olen vihdoinkin saanut yhteyden tähän Matildan jälkeläiseen.

Argentiinan sukua

Veikko on Tauno ja Matilda Sormusen os. Seppinen nuorin poika. Veikko syntyi Helsingissä II maailmansodan aikana ja ehti olla kahdesti sotalapsena Ruotsissa. Hän saapui 8-vuotiaana vanhempiensa kanssa Argentiinaan vanhalla Navigator laivalla. Perhe asui ensin Buenos Airesissa ja myöhemmin Záraten kaupunkia vastapäätä

Kirje, joka ei koskaan tavoittanut Veikkoa, vaan palautui takaisin minulle.

olevalla saarella. Avioiduttuaan Veikko muutti asumaan Záraten kaupunkiin ja hän on myöhemmin asunut eri puolilla Buenos Airesin maakuntaa.

Nyt Veikko asuu Missionesin maakunnassa. Jo nuorella iällä Veikosta tuli Jehovan Todistajien saarnaaja. Veikolla on kolme lasta. Veikko kertoo: "olin kahdesti Ruotsissa sotalapsena kolme ja puoli vuotta, ensimmäisestä kerasta en muista mitään, ja toisesta muistan, kuinka itkin kun minua riistettiin äitini käsivarsilta Ruotsiin vietäväksi. Se jäi minulle ikuisiksi traumaksi.

Alkuaikoina Argentiinassa olimme paljon tekemisissä suomalaisten kanssa, erikoisesti saarella asuessamme, äitini ei koskaan oppinut kunnolla espanjan kieltä. Vanhempien veljeni Aimon ja

Pentin kanssa meillä oli orkesteri, soitimme suomalaista polkkaa. nyt olen alkanut tekemään sukhistoriaa, siinä kerron suomalaisen perheemme elämän vaiheista Argentiinassa otsikon alla "heimo-uutiset", sekini on yhteys suomalaisiin juuriini".

Veikko on asunut seitsemässä eri paikassa ja hän on rakentanut joka kerta oman talon asuinpaikoilleen. Picada Finlandesa Missionesissa asui v. 1906 112 suomalaista siirtolaista, siellä ei asu enää yhtään suomalaista. Veikko asuu nykyisin 5 km päässä Picadasta, hän työskenteli puutarhurina 47 vuotta, hänellä on yhä viljelypalsta, jota hän hyväkuntoisena 83-vuotiaana edelleen viljelee.

Argentiinassa asuu vielä 14 Tauno ja Matilda Sormusen jälkeläistä. Veikko Sormunen on 6.

Suvuista ja sukunimistä

Merja Rusi

serkkuni Seppisen suvun kautta. Argentiinassa asuu myös Aarre Suurhaskon s. 1913 jälkeläisiä, hän seilasi merillä ja päätyi Argentiinaan. Aarre oli isäni 6. serkku Hytin suvun kautta. Sain yhteyden Facebookin kautta Ailen Suurhaskoon, hän on Aarren pojan tytär.

Australian sukua

Toinen sukulaiseni kaukaa Australiasta tuli itse minua tapaamaan. Taimi muutti 1990-luvun alussa Turkuun Lausteen lähiöön Raadinkadulle. Sattumalta kannoin postia juuri sinne, jossa hän ja myös hänen sisarensa Kerttu asuivat.

Olin tekemässä sukukirjaa Seppisen suvusta ja sain häneltä lisätietoja tapaamisemme yhteydessä. Hän oli muuttanut Australiaan Lontoon kautta laivalla. Siellä hän tapasi tulevan miehensä italialaisen Peter Torin. Taimi ja Peter saivat kaksi lasta Peterin ja Dianan. Taimi asui Turussa vain vähän aikaa, koska lapset ja lastenlapset asuivat kaukana Australiassa.

Hän muutti takaisin Sydneyn kaupunkiin lähemmäs lapsiensa perheitä. Taimin isän Anton Seppisen Perheessä oli 11 lasta, joista kaksi poikaa kuoli nuorena, toinen kuoli vahingonlaukaukseen lapsena ja toinen sodassa. Perheessä oli 8 tytärtä, kolmas pojista jatkoi ainoana sukua Seppisen nimisenä. Yksi siskoista muutti Ruotsiin, jossa suku jatkui Hedberg-nimisinä.

Itävallan sukua

Kolmas Seppisen sukulainen, joka muutti ulkomaille, ei kaivannut etsimistä. Sisareni Liisa muutti v. 1967 Itävaltaan Wienin kaupunkiin, jossa hän asuu edelleen nykyisen miehensä, neljän lapsensa ja seitsemän lapsenlapsensa kanssa.

Helmikuussa on odotettavissa ensimmäinen 4. sukupolven edustaja Itävallan sukuhaaraan. Sisarestani tulee isoisäni. Sisareni Liisa käy lähes vuosittain vanhassa kotimaassaan miehensä kanssa, lähisukua tapaamassa. Hän oli myös jonkun vuoden sukuseuramme puheenjohtajana. Olen käynyt 22 kertaa Itävallassa tapaamassa sisareni perhettä v. 1968-2022.

Marraskuun Koiviston viestissä ollut Hannu Seppisen mielenkiintoinen juttu herätti minut pohtimaan taas kerran omien sukujeni historiaa. Jutun lopussa luettiin lähes hävinneitä sukunimiä, monia niistä löytyy omista esivanhemmistani tai heidän sisarustensa jälkeläisistä, osa heistä on jopa aivan nykypäiviin asti käyttänyt näitä nimiä (Hiiri, Kana, Karvanen, Kukko ja Villanen).

Tosin nimenvaihtajiakin löytyy esim. jotkut Hiiret ovat nykyisin Heinemaita, Lohjansaloja, Sinermäkiä tai Tammeloita ja Kukoista on tullut vaikkapa Kelo-ahoja, Kivikkoja, Korpi-aipeita tai Kuusituntureita, komeita nimiä toki nämäkin.

Omia sukujani tutkiessa on toisinaan hymy hiipinyt suupieliin silloin kun Kurki tai Rastas on vienyt Kukon tai Tikan vihille. Itse olen myös Hiiren ja Rotan jälkeläinen, tosin nämä eivät avioituneet keskenään vaan vasta jälkeläiset monien sukupolvien päästä.

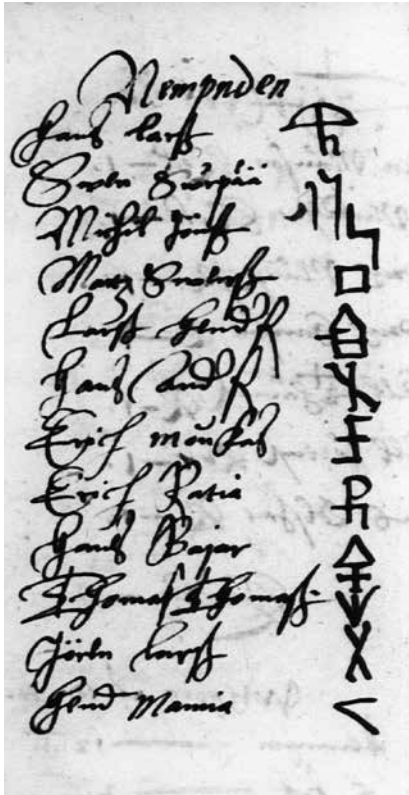
Aloitetaan siis Hiirestä

Isovanhemmat äitini puolelta olivat Abram-pappa ja Alviina-mamma, Abram-amin vanhemmat olivat kuolemajärveläinen Matti Joosepinpoika Hiironen ja Koivistolla syntynyt Maria Joosepintytär Torkkeli. Martin äijä Eerik Tahvonpoika oli tullut Johanneksen Kaijalan kylästä kotivävyksi Kuolemajärvelle Hietasen kylään ja silloin Eerik Hiiren nimi vaihtui kirkonkirjoissa Hiiroseksi, Eerikin alkuperäinen sukunimi oli kuitenkin Kontto. Eerikin isä Tahvo Heikinpoika Kontto asui muiden Konttojen joukossa, kunnes Tahvo perheineen otti 1749 Hiiren autoituneen tilan viljelykseen ja perheen nimeksi kirjattiin myöhemmin talon mukaan Hiiri.

Tahvon esivanhemmista vanhin löytämäni tieto on vuodelta 1591, silloin Hannu Antinpoika Kontto maksoi veroja Kaijalan kylässä ja oli myöhemmin myös lautamiehenä. Hannun puumerkki löytyy esim. vuoden 1608 autiotilarkastusluettelosta, samassa luettelossa on myös Eerik Ratian puumerkki ja tämä sukunimihän viittaa selvästi Koivistoon.

Sitä olen kuitenkin ihmetel-

*Sitä olen
kuitenkin
ihmetelty, miksi
perheen kuopus
Eerik nai vuoden
1790 loppiaisena
kuolemajärvisen
Beatan eikä sen
sijaan omasta tai
naapurikylästä.*

Kuvassa mm. Hannu Antinpojan (Hans Andss) puumerkki on kuudes ylhäältä, Eerik Ratian kahdeksas ylhäältä ja kuolemajärvisen Heikki Mamian puumerkki on alinna.

lyt, miksi perheen kuopus Eerik nai vuoden 1790 loppiaisena kuolemajärvisen Beatan eikä sen sijaan omasta tai naapurikylästä. Selitys saattaa löytyä yhdestä aiemmasta avioliitosta: Matti Eerikinpoika Johanneksen Kaijalan kylästä ja Maria Tahvontytär Kuolemajärven Hietasen kylästä vihittiin Uudellakirkolla 1726.

Ehkäpä sukulaisuuden perusteella Kaijalaan oli kulkeutunut tieto siitä, että Hietasen kylässä ihan kohtuullisen ko-koisessa talossa oli napakka tytär Beata, jonka veljet olivat kuolleet, joten talo kaipasi isäntää.

Muutakin yhteistä kylien välille löytyy, sillä Viipurin linnan majoitusmestari Gerhard Lefwe oli haalinut 1600-luvun puolivälin tienoilla itselleen maita sekä Kaijalasta että Hietasen kylästä, jospa sama maiden omistaja ja verojen kerääjä yhdisti kylien asukkaita ankarassa arjen aherruksessa, sillä käräjäjuttujen perusteella Lefwe ei ollut mikään helppo isäntä.

Rotan sukuun onkin sitten vähän pidempi matka, Alviinamamman isän Nikodemus Mikkelinpoika Inkisen äijä oli Matti Martinpoika Inkinen. Matti Martinpoika avioitui helmikuussa 1800 Helena Sofia Danskin kanssa. Helena Sofian isä Juho Juhonpoika Dansk oli sahakirjurina Juvan sahallä Kuolemajärven Juvanruukilla ja äiti oli viipurilaisyyntyinen Marketta Aatamintytär Rotta eli Kampari. Marketan isä Aatami Matinpoika Rotta oli ollut lasten syntyessä torpparina Viipurin Saunalahdessa, perhe sai 6.4.1769 muuttoluvan ja he muuttivat Kuolemajärvelle Hatjalahden kylään.

Uusi asuinpaikka oli ollut viisi vuotta autiona, taloa sanottiin Kamparin taloksi 1670-luvulla aution viljelykseen ottaneen Pärttyli Kamparin (Bärtill Kamprag) mukaan. Marketan isä Aatami muutti leskeksi jäätyään nuorimman poikansa perheen mukana Uudenkirkon Talisolan sahalle ja kuoli siellä Kampari-nimisenä.

Kuolemajärven Juvanruukin historia liittyy sukuun myös Abram-papan äidin Torkkelin Marin kautta, sillä Juvanruukin 1687 perustanut Johan Thorwöste omisti paljon maata Humaljoella. Ruukinpatruuna Thorwöste kuitenkin livisti Ruotsiin siinä vaiheessa, kun venäläiset hävittivät ruukin, Ruotsissa hän myös kuoli 1712.

Thorwöste oli hankalan isännän maineessa, käräjäjuttuja löytyy vaikka miten paljon, esim. 1696 hän valitti käräjille humaljoikisesta Pietari Matinpojasta, jonka kanssa oli tehnyt sopimuksen kankiraudan kuljettamisesta. Thorwöste syytti Pietaria ajanhukasta ja siitä että kulut nousivat karilleajon takia. Käräjillä kuitenkin päätettiin, että valitukselle ei ollut aihetta.

Vuoden 1697 käräjillä selvitettiin sitä, kuka saa viljellä Thorwösten maita. Hakijoita oli useampia ja mm. Matti Soini ja

hänen veljenpoikansa Niilo halusivat maat itselleen sukuoikeuden perusteella. Matille maat myönnettiin ja hänen piti maksaa kruunulle ylimääräisiä veroja 13 taaleria ja 5 äyriä sekä kaksi tynnyriä ja kahdeksan kappaa kauraa.

Ilmeisesti Matin veli Sipret Heikinpoika Soini rakensi Simo Simonpoika Tikan ja Sipret Markunpoika Hentulan kanssa yhdessä kuuttia tavaroiden kuljettamiseksi Riikaan ja Tukholmaan. Aluksen rakentamista oli rahoittanut yli 900 kuparitaalerialla Viipuri pormestari Haweman ja 1698 käräjillä sovittiin, että miehet kuljettavat yhdessä rahtia ja lyhentävät siten velkaansa.

Maakirjojen ja veroluetteloiden perusteella Sipret Heikinpoika Soinin yksi poika olisi Antti Sipretinpoika Tikka eli Soini, joka löytyy veroluettelosta 1731 ja seuraavan vuonna veroja maksoikin jo Antti Torvasti. Aikanaan osa jälkipolvista käytti nimeä Torkkeli ja Mari-mummon setä Antti Joonaksenpoika Torkkeli lunasti 24.4.1845 Humaljoen Hovimäeltä kruununtilan perintötilaksi. Antilla oli maata silloin 102 hehtaaria ja lunastushintana veroparselin kolminkertainen arvo, Antin kohdalla se teki viisi ruplaa ja 83,5 kopekkaa hopeaa.

Käräjätietoja olisi mielenkiintoista tutkia enemmänkin mutta koukeroinen ja epäselvä käsiala sekä kielenä käytetty vanha ruotsi hankaloittavat sitä. Onneksi vihjeitä siitä, mitä kannattaa tutkia, saa vaikkapa Tuomiokirjakortistosta.

Omaa sukua läheltä liippaviin juttuihin voi törmätä myös yllättävissä paikoissa, esim. Turun linnassa oli joitain vuosia sitten näyttely ”Muutama sanan naisen naisista”, jonka taustaa oli myös Veli Pekka Toropaisen kirjassa 39 tarinaa 1600-luvun turkulaisnaisista. Sieltä löytyi myös ruukinpatruuna Johan Thorwösten äidin Elin Sägerin elämäntarinaa.

Lisäksi olin jo aiemmin käynyt Turun matkailuoppaiden opastuskävelyllä, jonka aiheena olivat turkulaiset mahtinaiset. Hykerrytti kuunnella Vanhalla Suurtorilla kertomusta Elin Sägerista, joka avioitui lyypekkiläisen Petter Thorwösten kanssa, yksi lapsista oli juuri tuo Humaljoella ja Juvanruukilla herastellut Johan Thorwöste. Vain vähän aiemmin olin selvitetty sukujeni yhteyksiä Thorwösten hallitsemiin maihin.

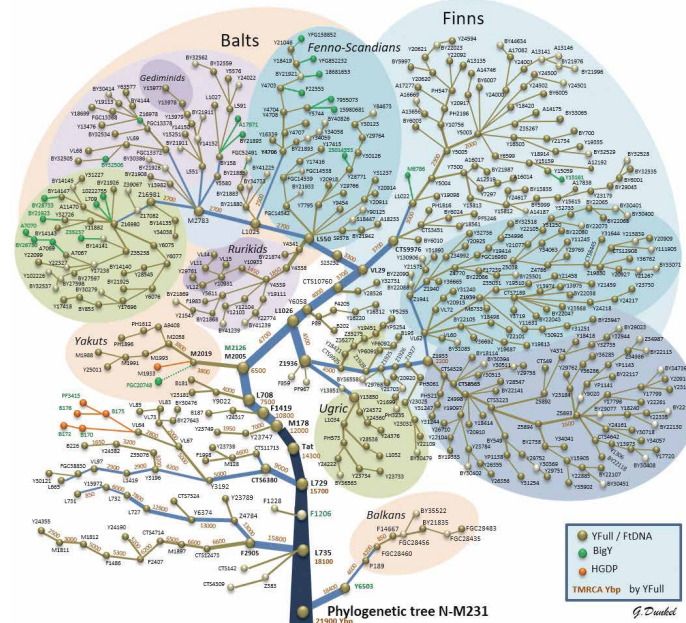
Tääl' tapahtuu

Mistä tulimme Koivistolle?

Markku Komonen ja Hannu Seppinen aloittavat tutkimusprojektin, millä yritetään selvittää sukujen saapumissuuntaa ja arvioida aika DNA-testattujen avulla.

Tutkimusta varten pyydämme koivistolaisjuurisia liittymään Johannes projektiin. Kenenkään DNA-tuloksia emme julkaise missään julkisesti. Kolmenkymmenen koivistolaisjuurisen Y-DNA testatun tiedot ovat jo tiedossamme, mutta testattuja on varmaan ainakin puolet enemmän.

Mitä suurempi testattujen määrä meillä on, sen kattavammin saamme selville, mistä sukumme saapuivat Koivistolle.

Tervetuloa mukaan DNA-sukututkimustalkoisiin.

Linkki:

<https://www.familytreedna.com/groups/johannes-st-johannes/activity-feed>

Lisätietoja tutkimuksesta:

markku.komonen@gmail.com

hannuseppinen@gmail.com

Turun ja ympäristön Koivistolaiset ry

Toiminta jatkuu vuonna 2023

Ensimmäinen Kajuuttailta 17.1. klo 17. Itäpellontie 2, Turku. Kokoonnumme kajuuttailtoihin joka kuukauden kolmas tiistai klo 17.

Jaalamiehet jatkavat torstaina 26.1.2023 klo 16 Itäpellontie 2. Mukava tunnelma laulaen sekä tsajun voimalla haastellaa merenkulust, kalastuksesta ja millo mistäkii. Jo mukana olleet jaalamiehet huomioi uusi alkamisaika. Jaalamiehet kokoontuvat Kajuutassa joka viikko torstaisin klo 16 paitsi viikolla jolloin yhdistyksellä muuta ohjelmaa.

Käsityöpiiri aloittaa tiistaina 24.1.2023 klo 12 Kajuutassa Itäpellontie 2 ja jatkavat kokoontumisia Kajuutassa joka kuun neljäs tiistai sammaa aikaa.

Tule mukkaa toimintaa jos vähäki sinnuu koivistolaisuus kiinnostaa vaikkei sukujuurii oliskaa. Mei joukkoo kyl soppii. Kajuuttailtojen tarkempaa ohjelmaa kannattaa seurata maanantaisin Turun Sanomien yhdistyspalstalta. Ja kajuuttaillois on mukavaa vaik ei erikoisempaa ohjelmaa oliskaa.

Tervetuloa.

Koivisto-tuotteita

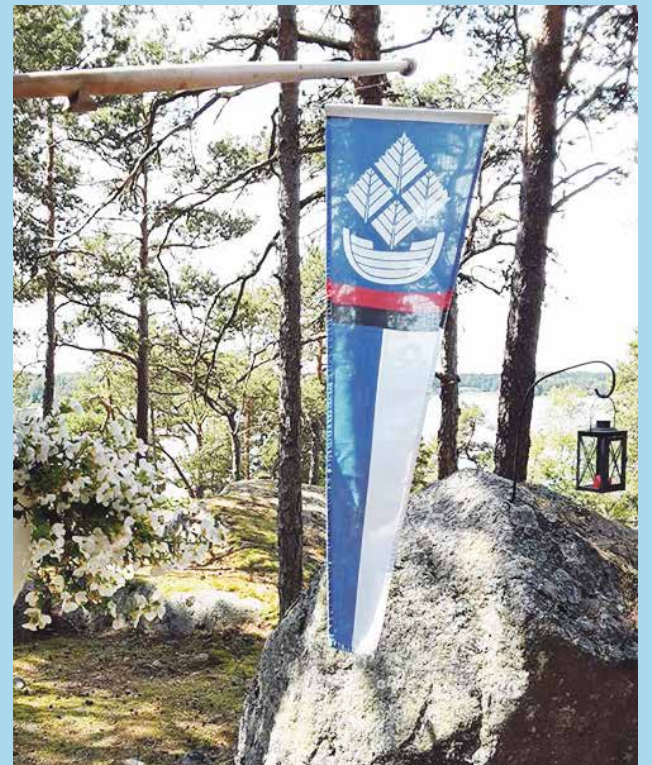

T-paita 20 €
Useita eri kokoja,
käytettäväksi myös
neuleen tai kaulus-
paidan alla.

Isännänviirit

Kolme eri kokoa.

Viisimetrinen 85 €
Nelimetrinen 75 €
Pienin 1,1 metriä 64 €
Pienin sopii veneeseen
tai vaikka kesämökin
kuistille.

Piirakkalapio 45 €
Koiviston logo -kaiverruksella.

Muistivihko 10 €

Tallenna vihkoon esim. parhaat
leivonta- ja ruokareseptisi
lastenlapsille.

Kannet laminoitu, koko A5, 50 sivua,
ei viivoitusta.

Magneettimuistio 6 €

Koko 70 x 110 mm.

